

Korthals

systeem van de eigen verantwoordelijkheid van de asielzoeker.

Minister **Korthals**: Wij moeten ons realiseren dat een beleid dat wij uitvoeren ook de mogelijkheid moet krijgen om zich in te bedden. Wij moeten niet bij iedere gebeurtenis allemaal zeggen dat het beleid niet deugt, want dat wordt natuurlijk een self-fulfilling prophecy als wij niet oppassen. Wij hebben ondervonden dat het meewerkcriterium niet werkt. Je kunt de Staat niet opzadelen met de bewijslast dat iemand niet meewerkt. De sleutel voor terugkeer ligt immers bij de vreemdeling, want hij weet zijn eigen identiteit en nationaliteit. De opvang van de overheid kan niet oneindig zijn; het gaat ook om de geloofwaardigheid van het beleid.

In het antwoord op de vragen 8 en 9 ben ik in feite al ingegaan op de motie van de heer Wijn. Het komt erop neer dat ik aanvaarding van die motie ten stelligste ontraad.

De heer Middel kwam met het punt van de Irakezen. Ik ben ook bekend met de berichten over de problemen met betrekking tot de terugkeer van Centraal-Irakezen naar Noord-Irak. Hierover is dan ook heden overleg gevoerd met de Noord-Irakse autoriteiten. Op de kortst mogelijke termijn zal ik de Kamer van deze besprekingen uitsluitend geven.

De heer Middel suggereert dat een veel gericht terugkeerbeleid moet worden gevoerd en dat met een terugkeerplan per herkomstland moet worden gewerkt. Deze mogelijkheid maakt onderdeel uit van het terugkeerprogramma dat in de brief van 1 februari jl. is verwoord. Dit doen we dus al en de heer Middel wil ik dan ook naar deze brief verwijzen.

De heer Hoekema vroeg of het mogelijk is een verlengde sobere opvang te bieden als terugkeer niet kan. Daarbij gaat het weer om de vraag wanneer iemand niet kan terugkeren. Dit is dan ook geen werkbaar concept. Willen en kunnen lopen geheel door elkaar. Het terugkeerbeleid is een generiek beleid. Het is ondenkbaar om per persoon vast te stellen of iemand wel of niet kan terugkeren. Een dergelijk beleid lijkt onuitvoerbaar. Tijdens de procedure zou opvang geboden moeten worden en dit lijkt op het bezigen van het meewerkcriterium. Daarvoor heeft de heer

Hoekema zich uitgesproken, maar, zoals gezegd: dat werkt aantoonbaar niet.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): U zegt: iedereen die terug wil, kan terug. U erkent tegelijkertijd dat er een probleem is met betrekking tot Centraal-Irak. Wat betekent dat, want dit is eigenlijk in strijd met wat u eerder zei? Betekent dit dat mensen die uit Centraal-Irak komen, de mogelijkheid van opvang behouden?

Minister **Korthals**: In antwoord op de vraag van de heer Middel heb ik gezegd dat er vandaag besprekingen zijn geweest. Vanaf vanmiddag één uur ben ik echter voortdurend in de Kamer geweest. Ik weet daarom niet wat de uitkomst van de besprekingen is. Als de uitkomst een of andere verandering met zich brengt, zal ik dat nog met deze en gene moeten bespreken. Verder heb ik gezegd: ik kom daarop terug. Ik zal dat heel snel doen.

Voorzitter. De heer De Wit stelde een vraag over het onderzoek van de Van Kalmthout. Dat onderzoek gaat over vreemdelingen die in bewaring zijn gesteld. De vraag bij het onderzoek is wat mensen beweegt om wel of niet terug te keren. Als wij dat weten kunnen wij daarop inspelen. De potentiële terugkeerders kunnen wij bijvoorbeeld voor ... er staat nu in mijn tekst een woord dat ik niet ken.

De heer **Hoekema** (D66): Staat er misschien reënty?

Minister **Korthals**: Nee, dat denk ik niet. Het is een woord met een a erin. De heer De Wit weet wel wat er wordt bedoeld.

Het onderzoek van Van Kalmthout past bij de lijn die in de terugkeer-notitie is aangegeven. De vreemdeling is zelf verantwoordelijk voor zijn vertrek. Via de IOM en in de toekomst wellicht op andere manieren wil de Nederlandse overheid het nodige doen. Overigens is Van Kalmthout ook gevraagd de situatie in andere EU-landen te bezien en om een vergelijking te maken. Het onderzoek is nog maar net begonnen en vanwege de omvang zal het enige tijd in beslag nemen.

Tot slot zeg ik tegen mevrouw Halsema en de heer Wijn: natuurlijk zetten we wel degelijk mensen uit. Alleen, dat lukt niet altijd. Vorig jaar

zijn bijna 3000 mensen uitgezet. Almaar mensen opvangen is geen alternatief. Dat stimuleert echt niet tot vertrek. Ik ben het evenwel met de leden eens dat indien mogelijk het terugkeer- en uitzetbeleid geïntensiveerd moet worden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Namens de Kamer dank ik de regering voor de verstrekte inlichtingen.

Ik stel voor, op een later tijdstip deze te week stemmen over de ingediende motie.

Daartoe wordt gesloten.

Sluiting 22.23 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. drie koninklijke boodschappen, ten geleide van de voorstellen van (rijks)wet:

Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie in verband met verhoging van het maximale aantal advocaten-generaal bij de Hoge Raad (28322);

Wijziging van de Rijksoctrooiwet 1995 in verband met de behandeling van octrooiaanvragen die zijn ingediend op grond van de Rijksoctrooiwet (28329, R1718);

Wijziging van de Wet stankemissie veehouderijen in landbouw-ontwikkelingsgebieden (28332).

Deze koninklijke boodschappen, met de erbij behorende stukken, zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. een voorstel van wet Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2002 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (28299).

Dit voorstel van wet is al gedrukt en rondgedeeld;

3. de volgende brieven:

twee, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, te weten:

een, over het bezit en gebruik van notulen van de ministerraad door onbevoegden (28000-III, nr. 4);

Lijst van ingekomen stukken

een, over de kabinetscrisis 2002 (28334);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken, van Defensie en voor Ontwikkelingssamenwerking, over de Nederlandse deelneming aan de VN-gemandateerde "International Security Assistance Force" in Afghanistan (27925, nr. 55);

vijf, van de minister van Justitie, te weten:

een, over de evaluatie Wet op het notarisambt (23706, nr. 45);

een, over de uitvoering van de nota "Samenspanssen tegen XTC" (23760, nr. 15);

een, over de resultaten van het beleid inzake het bezit en gebruik in gebruikersruimten (24077, nr. 105);

een, over de nota "Investeren in personele zorg DJI" (24587, nr. 76);

een, inzake een motie van de leden Nicolai, Van Oven en Van de Camp ingediend tijdens het overleg over de nota Criminaliteitsbeheersing van 29 oktober 2001 om recidive als algemene strafverzwarringsgrond op te nemen in het Wetboek van Strafrecht (27834, nr. 18);

twee, van de staatssecretaris van Justitie, te weten:

een, over de voortgang van doorlooptijden in de jeugdstrafrechtsketen (28000-VI, nr. 62);

een, over beleidsvoornemens over de toekomstige inrichting van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand (28000-VI, nr. 63);

een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over een aantal onderwerpen die de gemeentelijke en provinciale financiën betreffen (28000-B, 28000-C, nr. 20);

drie, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:

een, inzake afspraken met UPC en andere kabelbedrijven (27088, nr. 29);

een, over de implementatie van het Gemeenschappelijk cultureel erfgoedbeleid (27432, nr. 51);

een, over de motie van het lid Schuurman "Bollebozen in het Hoger Onderwijs" (28000-VIII, nr. 124);

twee, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:

een, over het voornemen een Taakgroep Basisvorming in te stellen (26733, nr. 16);

een, ten geleide van de beleidsbrief "Bibliotheken in beweging" (28330);

een, van de minister van Financiën, over het wetsvoorstel

voor de Wet op het BTW-compensatiefonds (27293, nr. 16);

een, van de minister van Defensie, over Srebrenica (26122, nr. 29);

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van de lijst van tijdens het notaoverleg op 15 april 2002 ingediende moties (27578, nr. 102);

een, van de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, over het standpunt inzake het advies van de Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer-raad over multicultureel bouwen (27691, nr. 3);

vier, van de minister van Verkeer en Waterstaat, te weten:

een, inzake opstelling van de PKB-PMR (24691, nr. 47);

een, ten geleide van een reactie op het gewijzigde amendement van de heren Stellingwerf en Van den Berg op stuk nr. 36 op de Concessiewet personenvervoer per trein (27216, nr. 41);

een, over een verbeterde rail-ontsluiting van het Sloegebied (27730, nr. 3);

een, over de aanpassing van het Interim-besluit capaciteitstoewijzing spoorwegen (28000-XII, nr. 64);

twee, van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, te weten:

een, over het postvestigingenbeleid 2001-2005 (21693, nr. 58);

een, over het in deel 1 SOD2 vermelde beleid voor beton- en metselzand en grind (27890, nr. 2);

twee, van de minister van Economische Zaken, te weten:

een, ten geleide van het verslag van het bezoek aan de Verenigde Staten en Mexico van 10 tot en met 15 maart 2002 (28000-XIII, nr. 50);

een, over de kabinetsreactie op de motie van het lid Crone c.s. over het onthouden van toestemming tot privatisering (28323, nr. 2);

een, van de staatssecretaris van Economische Zaken, over de toelaatbaarheid van amendementen ingediend in het kader van het wetsvoorstel tot Wijziging van de Rijksoctrooiwet, de Rijksoctrooiwet 1995 en de Zaaizaad- en Plantgoedwet ten behoeve van de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen (26568, R1638, nr. 39);

een, van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van de Tweede Natuurverkenning (NVK2) (27235, nr. 23);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

ten geleide van het standpunt van het kabinet n.a.v. het SER-advies WAO (28333);

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de evaluatie van de Wet inzake bloedvoorziening (28000-XVI, nr. 114);

een, van de minister en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de vernieuwing van het zorgstelsel (27855, nr. 17);

een, van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake toezeggingen gedaan tijdens de procedurevergadering van 10 april 2002 over de nota Patiënten/consumentenbeleid "Met zorg kiezen" (27807, nr. 15).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

4. een brief van de staatssecretaris van Defensie, inzake Financiële informatie bij de derde jaar-rapportage over het project "Vervanging Pantservoertuigen M577 en YPR".

De voorzitter stelt voor, deze brief door te zenden aan de betrokken commissie ter vertrouwelijke kennisgeving door de leden;

5. de volgende brieven:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, inzake notawisseling houdende een overeenkomst als bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Europees Verdrag betreffende uitlevering;

een, van de minister van Justitie, inzake het spanningsveld tussen de vrijheden van godsdienst- en meningsuiting en het beginsel van non-discriminatie;

een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van een afschrift van brief aan de voorzitter van de Eerste Kamer over de motie-Platvoet inzake opschorting van de indiening van het wetsvoorstel dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden;

twee, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:

een, ten geleide van het Onderwijsverslag 2001;

een, ten geleide van de tweede Voortgangsrapportage voortijdig schoolverlaten;

Lijst van ingekomen stukken

een, van de minister van Financiën, inzake de Kamervraag van het lid Barth over het artikel in het NRC Handelsblad van 6 april 2002;

een, van de minister van Defensie, ten geleide van het rapport aan de commissie van het opperbevelschap;

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van het voortgangsbericht Transities;

een, van de minister van Economische Zaken, ten geleide van de brief Bouwstenen voor de economische structuurversterking van Nederland;

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het rapport "Gelijk aan het werk";

drie, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, te weten:

een, ten geleide van de eind-rapportage van het tweede deel-onderzoek van de studie "Kraamzorg in Nederland: een landelijk onderzoek";

een, inzake acute opname vanuit eerste lijn;

een, ten geleide van het eindrapport verzekeraarbaarheid onderzoek.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

6. de volgende adressen:

een, van E.H. Badenbroek te Weert, met betrekking tot een verzoek om kwijtschelding van een aanslag IB/PV over 1999;

een, van J. Beenders te Haarlem, met betrekking tot teruggave belasting over 1998;

een, van H.B. Vredeman te Den Haag, met betrekking tot een verzoek om kwijtschelding van aanslagen IB/PV over 1999 en 2000;

een, van A. Borgdorff te Limmen, met betrekking tot de berekeningsmethode inkomstenbelasting;

een, van mevrouw W.G.A. van 't Hoff-Albers te Molenhoek, met betrekking tot het niet ontvangen van een teruggave over 1985;

een, van A. Bakker te De Meern, met betrekking tot verkrijgen van een sofinummer voor een minderjarig kind;

een, van dr. R.M.J. Meens te Nijmegen, met betrekking tot aftrek kosten verblijf in buitenland;

een, van mevrouw M.I. Cinfuentes-Barrientos te Almere, met betrekking tot een schadevergoeding;

een, van P.J. Comley te Den Haag en E. Vrijenhoek te Zeist, met betrekking tot de berekeningsmethode van spaartegoeden in Box 3;

een, van H. van Horen te Tilburg, met betrekking tot de afhandeling van de opgelegde aanslag BPM;

een, van mevrouw H.A. van Kempen te Barneveld, met betrekking tot successierecht 2001;

een, van J.G.M. Hieltjes te Wijnbergen, met betrekking tot het aantal varkensrechten;

een, van J. Oldenburger en mevrouw P.E. Oldenburger-Vrugt te Veendam, met betrekking tot de hypotheek en renteaftrek;

een, van H.D. Kroonenberg te Enschede, met betrekking tot een verzoek om een betalingsregeling;

een, van V.J. Jansen te Hattem, met betrekking tot een verzoek om compenseren van aftrekbare kosten;

een, van K.F. Dijkstra te Ruinen, met betrekking tot beroepskosten;

een, van mevrouw P.H.H. Claessen-Wilms te Susteren, met betrekking tot aftrekbare begrafeniskosten;

een, van A. Dehlat te Amsterdam, met betrekking tot kwijtschelding belastingsschuld;

een, van mevrouw H. Kizilirmak-Celik te Zaandam, met betrekking tot een verzoek om kwijtschelding van aanslagen 2001;

een, van N. Shawais te Pijnacker, met betrekking tot een verzoek om kwijtschelding van aanslag IB/PV 1999;

een, van C.E. Altena te Doorn, met betrekking tot fiscale bijtelling wegens privé-gebruik auto werkgever;

een, van mevrouw J.C. Schaap te Den Haag, met betrekking tot een verzoek om een betalingsregeling voor aanslag IB/PV 1999;

een, van M.E. Heerschap te Sommelsdijk, met betrekking tot een verzoek om middeling en kwijtschelding revisierente;

een, van mevrouw C. Vent-Hagen te Kerkrade, met betrekking tot wijziging aanslag inkomstenbelasting/premieheffing volksverzekeringen 1999 inzake de erven van de heer G. Vent.

Deze adressen zijn in handen gesteld van de commissie voor de Verzoekschriften;

7. een brief van A. Kost, inzake afschrift van brief aan de Raads-kamer WUBO van de Pensioen- en Uitkeringsraad.

De voorzitter stelt voor, deze brief door te zenden aan de betrokken commissie;

8. de volgende brieven:

een, van R. van Houwelingen, inzake de parlementaire enquête Srebrenica;

een, van Stichting Help Srebrenica, inzake afschrift van brief aan Paars II;

een, van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen, inzake voorstel tot oprichting Stichting Pensioenfonds Weduwen Srebrenica;

een, van G.A. van Beek, inzake afschrift van brief aan de minister-president;

een, van M.E. Nanlohi, inzake afschrift van brief aan de minister van Buitenlandse Zaken;

een, van VGN, inzake uitblijvend besluit schoolvak geschiedenis en staatsinrichting;

een, van E. Visser, inzake de spoorweg en consessiewet;

een, van A.J. de Doelder, inzake de ziekte van Crohn.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies;

9. een brief van L.J. Oppong, over o.a. bolletjesslikkers en drugs-gebruikers.

Deze brief ligt op de griffie ter inzage.